
**ОЦЕНКА НА СОЦИАЛНОТО
ВЪЗДЕЙСТВИЕ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ТП
"ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО
ПЛОВДИВ"**

София, декември 2015 г.

Оценката е изготвена с подкрепата на WWF България

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ.....	3
РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА.....	4
1 ВЪВЕДЕНИЕ.....	5
1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.....	5
1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ.....	7
2 РЕЗУЛТАТИ.....	9
2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА.....	9
2.2 МЯСТО НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО В МЕСТНОТО РАЗВИТИЕ.....	Грешка!
Показалецът не е дефиниран.	
2.1 ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДГС И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА...	Грешка!
Показалецът не е дефиниран.	
2.2 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ.....	14
2.3 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	21
2.3.1 Достъп до гората и горските ресурси.....	21
2.3.2 Зачитане на другите форми на собственост и подкрепа за недържавните горовладелци.....	21
2.3.3 Добив на дървесина. Осигуряване на нуждите на местното население с дърва за огрев	22
2.3.4 Възпроизводство на горите.....	23
2.3.5 Достъп и ползване на недървесни горски ресурси.....	24
2.3.6 Лов и опазване на дивеча.....	24
2.3.7 Опазване на горите.....	25
2.3.8 Превенция и борба с горските пожари.....	26
2.3.9 Развитие на специфични форми на туризъм, свързани с гората и дейността на ДГС	27

2.3.10	Поддържане на разнообразието на екосистемите и опазване на биологичното разнообразие в тях.....	27
2.3.11	Опазване на водите	28
2.3.12	Осигуряване на поминък	29
2.3.13	Възлагане на дейности в горите. взаимодействие с дърводобивните фирми.	31
2.4	ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ 33	
2.5	КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.	34
2.6	МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ	35
3	АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА.....	42
3.1	Актуализиране на списъка на заинтересованите/ засегнатите страни	42
3.2	Актуализация на социалната оценка	43

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

ВиК	Водоснабдяване и канализация
ГВКС	Гори с висока консервационна стойност
ГФ	Горски фонд
ДГС	Държавно горско стопанство
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ЛРД	Ловнорибарско дружество
МВР	Министерство на вътрешните работи
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НПО	Неправителствена организация
НСИ	Национален статистически институт
ОПР	Общински план за развитие
ОСВ	Оценка за социалното въздействие
РДГ	Регионална дирекция по горите
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
ТП	Териториално поделение
ЮЦДП	Южноцентрално държавно предприятие
г.	година
кв. км.	квадратни километра
м	метра
м.	месец
м³	кубически метра
н. в.	надморска височина
тел.	телефон
ха	хектара
FSC	Forest Stewardship Council (Съвет за стопанисване на горите)
WWF	World Wildlife Fund (Световен фонд за дивата природа)

РЕЧНИК НА НЯКОИ ПОНЯТИЯ, КОИТО СЕ ИЗПОЛЗВАТ В ДОКЛАДА

Заинтересована страна	Всяко лице или група лица, които проявяват интерес, или за които се знае, че имат интерес от дейността на ТП ДГС „Пловдив“ или към управляваната от него територия. Интересът им може да бъде повлиян положително или отрицателно.
Засегнатата страна	Всяко лице или група лица, които са повлияни или потенциално биха били повлияни от дейността на ТП ДГС „Пловдив“ (напр. местни общности, работници, собственици на съседни имоти, местни предприемачи, организации оторизирани да представляват засегнатите страни и др.).
Дълбочинно интервю	Метод за събиране на информация, при който даден проблем се изследва обстойно, в дълбочина. Търсят се мнение, отношение, оценки. Провежда се с един човек, т. нар. респондент.
Групова дискусия	Метод за събиране на информация, при който се разговаря с няколко респондента едновременно. Търси се мнение, отношение, оценки. Дава повече информация от интервюто, тъй като могат да бъдат изразени различни гледни точки по даден проблем.
Анализ на вторична информация	Метод за събиране на информация, при който се прави преглед на вече налични източници. Такива могат да бъдат доклади, документи, анализи и др.

1 ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 НЕОБХОДИМОСТ ОТ ПРОУЧВАНЕТО, ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

В началото на 2015 г. ТП Държавно горско стопанство (ТП ДГС) „Пловдив“ започна процес по привеждане на управлението на горите и земите от горския фонд (ГФ) в съответствие с международно признатите *Принципи и критерии на Съвета за стопанисване на горите (FSC)*. Като част от процеса бе изготвено проучване на Горите с висока консервационна стойност (ГВКС) на територията, въведени или в процес на въвеждане в управлението са редица процедури и практики допълващи изискванията на националното законодателство и подкрепящи стремежа за постигане на екологично уместно, социално полезно и икономически жизнеспособното управление на горите.

10-те принципа за сертификация по системата на FSC®:

Прилагане на законодателството - спазва се националното законодателство, както и международните договори, конвенции и споразумения, които страната е подписала.

Права на работниците и условия на труд – поддържа се и/ или се подобрява социалното и икономическото благосъстояние на работниците.

Права на коренното население (неприложим за България).

Обществени отношения – осигуряване на принос за поддържането и насърчаването на социалното и икономическо благополучие на местните общности.

Ползи от гората - горскостопанските дейности осигуряват ефективното използване на целия спектър от продукти и услуги от горите, с което се поддържа и подобрява дългосрочната икономическа стабилност и широк кръг от екологични и социални ползи.

Екологични стойности и въздействия – осигурено е поддържане, опазване и/или възстановяване на екосистемните услуги и екологичните стойности и не се допускат отрицателните екологични въздействия.

Управленско планиране – налице са и се прилагат Планиращи документи, служещи за насочване работата на персонала, информиране на засегнатите и заинтересованите страни и обосноваване на управленските решения.

Мониторинг и оценка - извършва се мониторинг на напредъка за постигане на целите на управление, въздействията от горскостопанските дейности и състоянието на гората.

Високи консервационни стойности – поддържат се и/или се подобряват високите консервационни стойности в горите.

Осъществяване на горскостопанските дейности – дейностите в обхвата на сертификация, са планирани и изпълнени в съгласие с икономическите, екологичните и социални политики на Организацията и в съответствие с Принципите и Критериите на FSC®.

Социалният аспект е широко застъпен в изискванията на FSC и е едно от предизвикателствата в ежедневната работа на служителите на ДГС „Пловдив“. Тези предизвикателства са продиктувани от важността на горите за цялото общество и преплитането на различни интереси, изискващи активното въвличане и участие на различните заинтересовани страни в устойчиво управление на горските ресурси. В този смисъл изготвянето на оценка за социалното въздействие (ОСВ) от дейността на ДГС се определя като ключов момент за постигане на съответствие с международните принципи и критерии за отговорно стопанисване на горите, поради което бе иницирирано изготвянето на настоящия документ. **Цялостният процес по подготовка на ДГС за сертификация, вкл. настоящото социално изследване се подпомага от международната неправителствена организация WWF.**

Целта на оценката е да идентифицира и обобщи въздействията, които дейността на ДГС „Пловдив“ оказва пряко или непряко върху местната общност, както и върху по-глобални въпроси, влияещи на социума, като екологичния баланс и здравето на горската екосистема. Конкретни задачи на оценката са:

- Да се идентифицират групите от обществото, които са пряко повлияни от дейността на ДГС както и другите заинтересовани страни.
- Да се проведат срещи с идентифицираните страни.
- Да се установят основните ефекти/влияние от дейността на ДГС върху всяка от тези групи.

- Да се оцени достъпът до информация и възможностите за пряка комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности.
- Да се посочат мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС, които са били идентифицирани;
- Да се предложи механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи с цел да се наблюдава ефективността на посочените мерки.

1.2 ИЗПОЛЗВАН ПОДХОД И МЕТОДОЛОГИЯ

За изпълнение на така формулираните цели и задачи бяха използвани методология и подход, базирани на:

- Преглед и анализ на налична информация и документи.
- Контакти и консултативни срещи със служители на ДГС „Пловдив“.
- Посещение на място, дълбочинни интервюта и групови дискусии с представители на местните заинтересовани страни.

Основните сфери на интерес на ОСВ са дефинирани съгласно *Принципи и критерии за управление на горите на FSC*. Това наложи при провеждане на ОСВ да се използват основно качествени методи за събиране на информация:

- консултативни срещи;
- дълбочинни интервюта (чрез срещи и по телефона);
- групови дискусии;
- наблюдение.

Целевите групи са дефинирани съобразно целите и задачите на ОСВ. Определянето им включва два етапа – а) предварителен етап на базата на експертна оценка и б) прецизиране на групите след проведените разговори с ръководството на ДГС. Като цяло са включени следните основни целеви групи:

- ръководството и работещите в ДГС „Пловдив“;
- представители на държавни институции имащи законови правомощия по осъществяването на контрол на ДГС и територията управлявана от ДГС;

- представители на общинската администрация на общината, на чиято територия е разположено ДГС;
- представители на местното население и горовладелци;
- представители на местния бизнес, свързан с използването на горските ресурси;
- представители на местни организации и асоциации.

Реализацията на ОСВ се проведе в периода 9-11.2015 г. и включи:

- Преглед и вторичен анализ на предоставената документация – направен бе преглед на действащия Горскостопански план на ДГС „Пловдив“, Доклад „Гори с висока консервационна стойност на територията на ТП ДГС „Пловдив“, Общинските планове за развитие на засегнатите общините, Стандарта на FSC, включващ международните принципи и критерии за стопанисване на горите, както и проекта на Национален FSC стандарт за България, интернет страници със съдържание релевантно на целите и задачите на заданието и др.
- Комуникация с ръководството на ДГС „Пловдив“ – контактът бе осъществен по телефон и ел. поща с цел получаване на информация необходима за ОСВ, а в последствие бяха проведени и срещи със служители на ДГС.
- Провеждане на срещи и интервюта със засегнати/ заинтересовани страни
- Изготвяне на доклад от ОСВ - Събраната информация бе обобщена и анализирана с оглед експертно установяване на всички дейности в техния пълен обем и интензивност и тяхното позитивно и/или негативно въздействие и направата на оценка до колко ДГС подпомага/ ограничава пряката комуникация с местното население и въвличане на местните хора в процесите по планиране на горскостопанските дейности. На тази основа са формулирани мерки за предотвратяване на негативните ефекти от дейността на ДГС и е предложен механизъм за редовен контакт със заинтересованите/ засегнатите групи.

2 РЕЗУЛТАТИ

2.1 ОБЩА СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РЕГИОНА

Територията на ТП ДГС Пловдив се намира в Пловдивска област и обхваща шест общини със съответните землища или части от тях, а именно: община Пловдив; община Съединение; част от община Родопи; община Куклен; част от община Марица и част от община Стамболийски.

През последните няколко години във всички общини на област Пловдив, с изключение на град Пловдив се наблюдава намаляване на броя на населението, което е един от основните неблагоприятни фактори за бъдещото им развитие. Запазва се и тенденцията на застаряване на населението.

Община Пловдив

След обособяването на общините „Марица” и „Родопи” през 1987 г., община Пловдив включва едно населено място – град Пловдив. **Територията на общината обхваща землищата на Пловдив и бившите села Коматеве и Прослав**, присъединени към административните граници на града през 1969 г. При това административно устройство и с развитието на инвестиционната активност и промяната на предназначението на значителна част от земеделските земи през последните две десетилетия, делът на неурбанизираната територия в границите на общината е незначителен.

Във фитогеографско отношение Община Пловдив спада към Медитеренската провинция на Европейската широколистна област, която се характеризира с разпространението на ксеротермни гори от космат дъб (*Quercus pubescens*), благун (*Quercus frainetto*) и цер (*Quercus cerris*) и на мезофилни гори от летен дъб (*Quercus robur*) и полски бряст (*Ulmus minor*), разпространени в цялото тракийско поле и вече напълно унищожени и превърнати в обработваеми земи. Долината на р. Марица е важен фитоклиматичен път за проникването от юг на север на редица по-южни (средиземноморски и субсредиземноморски) растителни видове, които се концентрират най-вече по терените с варовикова скална основа.

В общинския план за развитие на общината горското стопанство не се разглежда като приоритет за развитие.

Община Съединение

Община Съединение се намира в Южна България на 24 км. северозападно от град Пловдив и административно принадлежи към едноименната област – Пловдивска област. Разположена е в онази част на Горнотракийската низина, която граничи на север с подножието на Средна гора. Община Съединение е обособена като самостоятелна административна единица на 29.08.1969г. Урбанистичната ѝ структура се състои от 10 населени места – **град Съединение и селата Голям Чардак, Драгомир, Любен, Малък Чардак, Найден Герово, Неделево, Правище, Царимир и Церетелево.** Около 90% от територията на общината се състои от земеделски и горски площи. Земеделските земи заемат общо 253 730 дка (85% от общата площ на общината при средно за страната 57,4%). Горските територии заемат 14 905 дка (5% при средно за страната 33,5%).

Съгласно общинския план за развитие на общината за периода 2014-2020 гоз., почти цялата територия на общината е усвоена за земеделие. В северната част на района са запазени разпокъсани горички с доминиране на дървесните видове цер и благун, космат дъб а на места и горун. Коренната растителност в региона е била представена от смесени гори от цер и келяв габър и гори от полски бряст и полски ясен, но в резултат на антропогенните фактори тази коренна растителност е претърпяла изменения и постепенно е преминала в производна. Съвременната производна растителност е съставена от тревна растителност с преобладаване на луковична ливадина, пасищен райграс, троскот, на места белизма и по-рядко садина, главно по селските мери. Останалите площи са селскостопански, които са разположени на мястото на бивши гори от полски бряст, полски ясен и дръжкоцветен дъб. Храстовата растителност в района е оскъдна и преобладават видове като обикновена шипка, червен глог и трънка. Непосредствено по поречията на реките се развиват водни и блатни растения, срещат се още топола, върба и акация. Организацията на стопанисването на горските масиви е в пряка зависимост от предназначението на горите. За групата на горите със стопанско предназначение са предвидени подходящи сечи, залесявания и други мероприятия за целесъобразно стопанисване и добив на строителна дървесина с високи качества. Целта е да се използва най-рационално почвеното плодородие, без да се нарушават водохранните и почвозащитните функции на гората.

На територията на Горското стопанство се осъществяват и няколко вида сечи: главна (с най-голям дял на голата сеч); отгледна сеч (преобладават осветленията и прорежданията) и санитарна сеч (за всички насаждения и култури с установени заоблени и повредени участъци).

От страничните ползвания на гората най-важно място заема пашата на добитък в горите. Общо в общината е разрешена паша за едър и дребен добитък.

В Общинския план за развитие е заложена Мярка 3.1.3. Инвестиции в развитието на горските райони и подобряването на жизнеспособността на горите, включително чрез въвеждане на ефективни системи за превенция и контрол, включващо и изграждане на технически съоръжения за детекция и превенция на горски пожари, с цел опазване на горския фонд.

Община Родопи

Територията на община Родопи включва 21 населени места, 7 от които са планински. Административния център на общината е град Пловдив, но той не е част от нея.

Съгласно общинския план за развитие на общината, горските ресурси на община Родопи са разположени, основно, по северните склонове на Родопския дял „Чернатица“ и около реките - Въча, Първенецка, Пепелашка, Тъмрашка и Чуренска.

На настоящия етап горските ресурси в територията на община Родопи се стопанисват и управляват от ДЛС „Тракия“ и ДГС „Пловдив“. Общината има собствена Наредба за управление на общинските горски територии. Площта на горите собственост на Община Родопи е 7013 ха (70 130 дка) – с. Извор (530 ха), Брестовица (1403 ха), Марково (273 ха), Първенец (403 ха), Храбрино (2500 ха), Лилково (400 ха), Ситово (1504 ха).

Преобладаващите видове гори на територията на община Родопи са както следва:

Гори с дървопроизводителни и средообразуващи функции.

Видове залесена площ, дка-%

1. Бялборов високобонитетен 7 740 – 8.9
2. Бялборов средно и нискобонитетен 2 811 – 3.3
3. Бялборови култури 3 558 – 4.1
4. Черноборови култури 2 767 – 3.2
5. Двуетапни насаждения 2 076 – 2.4
6. Иглолистен-широколистен високобонитетен 4 187 – 4.9
7. Елов средно и ниско бонитетен 2 010 – 2.3
8. Буков високобонитетен 8 839 – 10.2
9. Буков среднобонитетен 3 648 – 4.2
10. Буков високобонитетен за превръщане 4 114 – 4.8
11. Зимендъбов средно и нискобонитетен за превръщане 8 496 – 9.8
12. Смесен средно и ниско бонитетен за превръщане 4 283 – 4.9
13. За реконструкция 13 315 – 15.5

Гори със специални функции

1. Иглолистни 6 653 – 7.7

2. Широколистни високостеблени 1 817 – 2.1
3. За реконструкция 7 247 – 8.4
4. Издънкове за превръщане 1 890 – 2.2
5. Нискостеблени 494 – 0.5
6. Тополови 522 – 0.6

Общият размер на ползването на дървесина без клони, за последното десетилетие, в средно годишен аспект е 18 375 м³

Посоченото количество добивана дървесина, процентно се получава от:

- Главни сечи - 41,3 %
- Сеч от надлесни - 0,6 %
- Отгледни сечи – 37,0 %
- Санитарни сечи – 6,8 %
- Реконструкции – 14,3 %

От наличния горски фонд през следващите 10 години се предвижда за отсичане на горска маса с клони, от която трябва да се получат следните основни групи продукти:

1. Едра строителна дървесина 46 655м³
2. Средна строителна дървесина 31 076м³
3. Дребна строителна дървесина 25 273м³
4. Дърва за огрев 52 689м³
5. Използваема вършина 523м³
6. Отпадък 47 062м³

Освен за производството на горепосочените стокови продукти, наличния горски фонд, разположен на територията на община Родопи се използва за паша (на едър и дребен добитък), чиято площ достига 61 961дка.

Санитарното състояние на горските ресурси е сравнително добро. Най-висок процент повреди са установени от златозадка (*Euproctis chrysorroea*) - 188 дка. В отделни борови насаждения е констатирана зараза от борово процессионка (*Thaumatoraea pityocampa*) – 94дка. От снеголоми (в резултат от тежката зима) са засегнати – около 15 дка. гори . Около 1% от горските насаждения страдат от гнилотии.

Общинският план предвижда насърчаване възникването и развитието на бизнес на съвременен технологично ниво, развитието на туристическия отрасъл, като алтернативен стопански сектор и пазарно ориентирано селско и горско стопанство. Заложена е Мярка 4.1.3. Инвестиции в развитието на горските райони и подобряването на жизнеспособността на горите.

Община Куклен

Община Куклен е една от най-новите общини от Пловдивска област. Учредена е с Указ № 167 от 25.06.2001г. на Президента на Република България. Заема площ от 148 кв.км., с която се нарежда в групата на малките общини в областта и страната.

Пространственият обхват на общината включва град Куклен и прилежащите пет села – с. Добралък, с. Руен, с. Гълъбово, с. Цар Калоян и село Яврово. Населението на община Куклен към началото на 2011 г. е 6 431 души. В общинският център Куклен живеят 90% от населението на общината.

Планинският характер на релефа на общината е причината по-голямата част от площта ѝ да е заета от горски територии - 92 380 дка – 62.42%. Те заемат землищата на с.Руен, с.Цар Калоян, с.Добралък, с. Гълъбово и с.Яврово, като в землищата на същите села, с изключение на това на с.Руен се включва и лесопарк “Родопи” с 23 000 дка. На второ място по размер са земеделските земи. Те заемат 49 850 дка.- 33.68%. Урбанизираните територии са 3900 дка – 2.64%. Територии за транспорт и инфраструктура – 1100 дка - 0.74%

Като един посочените приоритети в общинския план за развитие за периода 2014-2020 год. е ***"Осигуряване на туристически достъп в горския фонд чрез изграждане на локални мрежи, места за отдих, екопътеки и др."*** Това следва да се осъществи чрез предприемането на мерки за възпроизводство на горския фонд и на съществуващата флора и фауна които да станат приоритет не само на Община Куклен, но и на инвеститорите в лесопарк Родопи, на база собствените им интереси. Конкретните проекти и възможностите им за финансиране ще могат да бъдат определени по-ясно и детайлно, с оглед цялостната идея за развитие на Лесопарк Родопи.

Община "Марица"

Община "Марица", област Пловдивска, е създадена като община през 1987 г. с указ на Държавния съвет. Административният ѝ център е базиран в областния център Пловдив. Обхваща 19 села -Труд, Маноле, Рогош, Граф Игнатиево, Строево, Скутаре, Царацово, Войводиново, Радиново, Костиево, Бенковски, Войсил, Манолско Конаре, Ясно поле, Динк, Желязно, Трилистник, Калековец и Крислово, всяко от които има свое землище.

По преброяването от 2011 г. община Марица има население от 32438 души. Демографската картина показва устойчивост както като цяло за общината, така и за отделните населени места, като тази устойчивост е характерна и за малките населени места.

Територията на община Марица представлява типична агроценоза. Естествените хабитати заемат около 2 % от територията. Горите са съставени са от цер, благун, полски бряст, габър, липа, топола, акация и др. Представените растителни видове са характерни за естествените и полуестествените пасища и ливади. Оформени са екосистеми на водолюбиви растения в близост до водните тела.

Поради природните особености на община Марица – релеф, надморска височина, почвена покривка и от икономически съображения, горското стопанство има символично значение. В общината почти няма гори за дърводобив. Интерес представляват горите по поречието на река Марица и по поречията и устията на реките Стряма, Потока, Пясъчник, и при с. Труд - рекреационни и за ловуване. Едроразмерната горска растителност е представена от широколистни видове, характерни за Тракийската горскорастителна област. Горските територии попадат в обхвата на ДГС „Пловдив“. Част от землищата на селата Трилистник и Маноле попадат на територията на ДЛС „Тракия“.

Като слаба страна в общинския план за развитие на общината е посочено "Липса на гори за дърводобив". Като бъдеща перспектива е посочена " Възстановяване на равнинни гори на общински и държавни земи по поречията на реките."

Община Стамболийски

Община Стамболийски е една от най-младите общини в България. Създадена е през 1998г. като в състава ѝ влизат пет населени места – град Стамболийски, с. Йоаким Груево, с. Куртово Конаре, с. Ново село и с. Триводици.

Общият брой на населението в общината е 20 332 жители. От тях 55,6% живеят в гр.Стамболийски.

Горите заемат 2,5% от общата площ на общината. Те нямат съществено значение нито за промишлеността, нито за развитието на отдиха и туризма на територията на общината.

2.2 ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

При проучването бяха идентифицирани следните заинтересовани страни/ групи:

Заинтересована група	Представители	Взаимовръзки на представителите на заинтересованата група с ДГС	Степен на социално въздействие на дейностите на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна (високо-средно-ниско)	Сфери с най-голямо социално въздействие от дейността на ДГС произтичащи от взаимовръзката със заинтересованата страна
Държавни институции	Изпълнителна агенция по горите Регионална дирекция по горите - Пловдив	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС	ниско	ИАГ чрез структурите ѝ определя държавната политика по управлението на горите в т.ч. социалната и ориентираност; контролира спазването на Закона за горите; контролира разработването и изпълнението на горскостопанските планове; осигуряване на охрана на горските територии.
	Регионална инспекция по околната среда и водите – Пловдив	Законови правомощия по осъществяването на контрол върху ДГС и територията управлявана от ДГС във връзка с изпълнението на	средно	опазване на биологичното разнообразие; опазване на водите;

		екологичното законодателство.		
	Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“	Управление на водите в Източнобеломорски район в т.ч. в териториите от горския фонд; изпълнение на разпоредбите на Закона за водите	ниско до средно	контрол на състоянието и проводимостта на речните легла в т.ч. превенция от наводнения; контрол на количеството и качеството на водите;
	Дирекция „Инспекция по труда“ - Пловдив	Спазване на трудовото законодателство	средно	спазване на правилата за безопасност на труда на горските работници; спазване на изисквания на Кодекса на труда за горските работници;
	Районно управление – Пловдив към Областна дирекция на МВР - Пловдив	Извършване на оперативно-издирвателна, охранителна, контролна дейност, дейност по разследване и административнонаказателна дейност	средно до високо	контрол на незаконните дейности в горите и разследване на такива; обслужване на спешен тел. 112 в случай на инциденти в горските територии и незаконни дейности;
	Районна служба "Пожарна безопасност и защита на населението" – Пловдив	Пожарна безопасност и защита на населението	високо	превенция и борба с горските пожари;
Местно население	Кметове на шестте Общини – Пловдив,	Осигуряване на базисни нужди на местното	високо	осигуряване на местното население с дърва за огрев;

	Съединение, Родопи, Марица, Стамболийски и Куклен, Общински администрации, кметове на населените места	население		паша в горите; опазване на водоизточниците за населените места; опазване на местата от значение за местните общности; опазване на местната инфраструктура;
	Физически лица жители на населените места попадащи в обхвата на ДГС	Осигуряване на горски ресурси за битови нужди	високо	осигуряване на дърва за огрев; паша; защита на личната собственост; осигуряване на свободен достъп до горските територии за туризъм, рекреация, събиране на недървесни горски продукти за лично ползване; възможности за заетост;
Бизнес	Фирми в сферата на горското стопанство	Осъществяване на горскостопанските дейности на терен в т.ч. – дърводобив, залесяване, лесокултурни дейности, строителство и	високо	осигуряване на равноправен достъп до дейности възлагани от ДГС и спазване на свободната конкуренция;

		поддръжка на горски пътища; дървообработване		осигуряване спазването на безопасността на труда; своевременно заплащане с подизпълнителите;
	Предприемачи в областта на туризма	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	средно	съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии; осигуряване безопасността на туристите;
	Водоснабдяване и канализация ЕООД – Пловдив	Поддържане на водопреносната и водопроводната мрежа в т.ч. преминаващата през горските територии; управление на санитарноохранителните зони	средно до високо	съобразяване на горскостопанските дейности със санитарноохранителните зони и опазване на източниците на питейна вода;
Недържавни собственици на гори	Общините Пловдив, Съединение, Родопи, Марица, Стамболийски и Куклен	Управление на съседни територии	ниско	зачитане на правата на собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори стопанисвани от общината;
	Частни горовладелци	Управление на съседни	ниско	зачитане на правата на

		територии		собственост и ползване в т.ч. при ползване/ преминаване на гори собственост на частни лица;
Неправителствен сектор	Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Лов и опазване на дивеча на територията. Извършват таксация на дивеча. Пряко за заинтересовани от стопанисване на горите (прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите; поддържане на естествена хранителна база за дивеча; поддържане на зони за спокойствие на дивеча).	средно	съобразяване на горскостопанските дейности по време, място и начин на провеждане с лова и опазването на дивеча;
	Екологични неправителствени организации – WWF - България Българско дружество за защита на птиците Зелени Балкани Балкани	Извършват граждански контрол по опазване на биоразнообразието на територията. Разполагат с информация за биоразнообразието на територията. Активни са в изпълнението на проекти свързани с	средно	опазване на биологичното разнообразие; партньорство при изпълнение на обществено значими проекти;

	Българска Фондация „Биоразнообразие“ и др.	опазване на биоразнообразието и са потенциален партньор в това отношение.		
	Туристически дружества и неформални туристически групи, туристически хижи, скаутски организации, клубове по екстремн туризъм, вкл. вело и спелео клубове и др.	Ползване на част от горските територии за развитие на туризъм	средно	съобразяване на горскостопанските дейности с туристическите маршрути/ обекти; поддържане на туристическите маршрути в горските територии;

Следва да се има предвид, че списъкът не е изчерпателен и се препоръчва текущото му актуализиране.

2.3 ОБХВАТ НА ДЕЙНОСТИТЕ И СФЕРИ НА СОЦИАЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ

2.3.1 ДОСТЪП ДО ГОРАТА И ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ

Съгласно разпоредбите на Закона за горите достъпът до горските територии е свободен, на собствен риск, при спазване указанията на горската администрация и собственика в случая ДГС „Пловдив“. С разрешителен режим е достъпът във връзка с провеждането на добива на дървесина (за което се поставя обозначителна табела в съответния обект) и горските разсадници. Със заповед на Директора на РДГ – Пловдив може временно (до три месеца) да се ограничи или да забрани достъпа до определена горска територия с цел опазването и защитата на горските територии и дивеча или в интерес на здравето и безопасността на гражданите. Ограничено е движението на товарни превозни средства и пътни превозни средства с животинска тяга освен за изпълнението на горскостопански дейности.

От проведените интервюта със заинтересованите страни в т.ч. общинските администрации и местните кметове, не бяха идентифицирани случаи на ограничаване на достъпа до гората извън предвидените по закон случаи от страна на ДГС „Пловдив“.

2.3.2 ЗАЧИТАНЕ НА ДРУГИТЕ ФОРМИ НА СОБСТВЕНОСТ И ПОДДКРЕПА ЗА НЕДЪРЖАВНИТЕ ГОРОВЛАДЕЛЦИ

Процесът на възстановяване на горите и земите от ГФ на територията на ДГС като цяло може да се счита за приключил. Към началото на 2016 г. няма текущи реституционни съдебни спорове за територии стопанисвани от ДГС. Това е важно от гледна точка на сертификацията, тъй като земите, за които се водят такива спорове ще бъдат извън обхвата на сертификата до окончателното изясняване на статута им.

Общинските администрации не отчитат сериозни проблеми по признаване на собствеността.

Известен проблем за общините е и използването на общинска инфраструктура, най-вече пътища, за транспортирането на дървесината (от страна на подизпълнители на ДГС), тъй като са налице случаи на увреждане на тази инфраструктура. Проблемът се осъзнава от двете страни. Като възможно решение е коментирано включване на допълнително изискване в тръжната документация за избор на дърводобивни фирми за възстановяване на използваните пътища до началното им състояние; при приемането на даден обект да присъства член на общината от гледна точка оценка на използваната инфраструктура и др. При всички случаи, това е една от

конфликтните ситуации, за избягването на която ДГС следва да търси писмено регламентиране на подобно ползване (пр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации за ползването. **По подобен начин следва да се търси и урегулиране на взаимоотношенията с недържавните собственици по отношение на:**

- **преминаване на ДГС и негови подизпълнители през недържавни територии;**
- **използване на недържавни имоти за разполагане на временни складове**

2.3.3 ДОБИВ НА ДЪРВЕСИНА. ОСИГУРЯВАНЕ НА НУЖДИТЕ НА МЕСТНОТО НАСЕЛЕНИЕ С ДЪРВА ЗА ОГРЕВ

Като цяло това е най-видимата и оценяваната част от дейността на ДГС „Пловдив“, а поради високата степен на зависимост на местното население от дърва за огрев, тя и в бъдеще ще бъде ключова за определяне на отношението на местните хора, местните кметове и общинска администрация към ДГС.

Към момента няма индикации за съществуващи съществени проблеми в тази област, като според ДГС местното население е осигурено с необходимите количества. Това в голяма степен се споделя и от представителите на местната власт макар и в някои случаи да са налице забавяния.

Ползването на дърва за огрев по ГСП за последните 3 години (2013 – 2015 г.) с натрупване е 15447 м³. Продажбите от промишлен дърводобив през последните 3 години е 7912 м³. Продажбите за физически лица, включително и по ТТК е 5070 м³.

Възможностите за осигуряването на дърва за огрев на местното население са две – закупуването им от временен склад или индивидуалното им добиване (по тарифна такса на корен), което значително намалява цената. Кметът на съответното населено място изготвя списък на правоимащите, на базата на който ДГС прави справка за възможното ползване и определя обекти за съответната година. За момента стопанството успява да задоволи в значителна степен нуждите на местното население от планинските села. Населените места в равнината част на стопанството са многобройни и с голямо население, поради това стопанството не може да посрещне и техните нужди.

Задоволяването на местното население с дървесина и най-вече дърва за огрев и в бъдеще ще остане сфера от дейността на ДГС с висока степен на социално въздействие, като двата основни фактора влияещи върху чувствителността на хората по проблема са количествата и цената. Сравнително ниския дял на частните и най-вече общински гори, които не са в състояние да

задоволят нуждите, поставят ДГС под допълнителен натиск и очакванията са да изпълнява преди всичко социална и по-малко икономическа функция.

Проблем би възникнал и в случай на повишаване на цената на дървата за огрев и дървения материал. Не особено доброто социално-икономическо положение на населението в региона не би позволило на местните хора да заплащат по-висока цена. Допълнителна пречка би било битуващото сред тях мнение, че *„тези придобивки им се полагат, защото живеят в и около тази гора“*.

По отношение на добива на дървесина, едно от насложените впечатления, срещу които ДГС трябва да предприеме мерки е, че се сече „повече от необходимото“, целогодишно и в близост до населените места.

2.3.4 ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА ГОРИТЕ

За възпроизводство на горите на територията на ДГС „Пловдив“ се разчита в голяма степен на естественото възобновяване, с което са съобразени и прилаганите лесовъдски системи. Предвид на ограничените площи за залесяване, ограничени са и свързаните лесокултурни дейности – попълване, отглеждане и др. На територията на ДГС „Пловдив“ има два разсадника – Разсадник „Голямо конарско шосе“ (разположен е в Пловдив върху площ от 130,53 дка с надморска височина 160 м) и Разсадник „Храбрино“ (разположен е над село Храбрино върху площ от 29 дка с надморска височина 450 - 500 м.). През последните години производството в разсадник „Голямо конарско шосе“ е насочено към основни дървесни видове за залесяване като летен дъб, цер, акация, благун и др., както и производство на пауловния. Освен семенищното производство добре развито е и контейнерното производство, както на видове за залесяване, така и на декоративни видове. Освен тях се извършва и производството на декоративни фиданки за озеленителни цели в школи. Основното производство на разсадник „Храбрино“ са иглолистни видове. От семенищното производство основно се произвеждат бял и черен бор, като основни видове за залесяване. Освен тях се произвеждат и други иглолистни видове за озеленителна цел, както и за производство на коледни елхи. Средногодишни площите, които се залесяват реално с фиданки са 140,5 дка. По горскостопански план предвиденото годишно залесяване е 413,5 дка, но голяма част от площите са възобновени естествено.

При анализа на тези сфера на дейност на ДГС не се констатира негативни въздействия, но следва да се има предвид, че залесяването винаги е било приемано като благородна мисия от обществото и като основно задължение за всяко горско стопанство. В този смисъл редуцирането

на тази дейност е предпоставка за допълнително наслявяване на мнението, че се „сече масово, а не се залесява“ (изразено и от някои от местните кметове с по-дългогодишен стаж и пазещи спомени от масовите залесителни практики в страната).

При всички случаи, ДГС трябва да заеме е една по-проактивна позиция пред обществото от една страна давайки разяснения за ползите от естественото възобновяване, а от друга давайки още по-голяма гласност на макар и ограничените залесителни кампании.

2.3.5 ДОСТЪП И ПОЛЗВАНЕ НА НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ РЕСУРСИ

Паша

През последните няколко години в стопанството не са постъпвали заявления за разрешителни за паша. Повечето фермери използват обширни територии в селскостопански фонд.

По време на интервютата не бяха идентифицирани съществуващи или потенциални негативни социални въздействия в следствие дейността на ДГС по осигуряване на паша.

Събиране на недървесни горски продукти

При проведените интервюта не бяха констатирани и проблеми с ограничаване на достъпа за събиране на недървесни горски продукти за лично ползване, което по закон е свободно.

2.3.6 ЛОВ И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА

Основните видове дивеч на територията на стопанството са: Благороден елен, Сърна, Дива свиня, Муфлон, Вълк, Лисица, Язовец, Белка, Невестулка, Див заек, Катерица, Фазан, Яребица, Гривяк, Гугутка, Глухар

На територията на стопанството са включени следните ПЛР:

ПЛР „Куклен“, ПЛР „Брестник“, ПЛР „Белащица“, ПЛР „Марково“, ПЛР „Извор“, ПЛР „Ситово“, ПЛР „Бойково“, ПЛР „Първенец“, ПЛР „Храбрино“, ПЛР „Брестовица“, ПЛР „Прослав“, ПЛР „Стамболийски“, ПЛР „Ново село“, ПЛР „Цалапица“, ПЛР „Костиево“, ПЛР „Царацово“, ПЛР „В. Бенковски“, ПЛР „Труд“, ПЛР „Калековец“, ПЛР „Войводиново“, ПЛР „Скугаре“, ПЛР „Рогош“, ПЛР „Маноле“, ПЛР „Ясно поле“, ПЛР „Тр. Игнатиево“, ПЛР „Строево“, ПЛР „Царимир“, ПЛР „Г.Чардак“, ПЛР „М. Чардак“, ПЛР „Любен“, ПЛР „Драгомир“, ПЛР „Коматеево“, ПЛР „Съединение-69“, ПЛР „Съединение-70“, ПЛР „Съединение-71“, ПЛР „Правище“, ПЛР „Неделево“, ПЛР „Церетелево“, ПЛР „Найден Герово“, ПЛР

„Добралък”, ПЛР „Яврово”, ПЛР “Крумово”, ПЛР “Ягодово”. Тези райони се стопанисват от ловни дружинки към ЛРС "Съединение- 1906" - гр Съединение, ЛРС Сокол – Пловдив и ЛРС Сокол – Асеновград.

На територията на стопанството са включени Дивечовъден участък „Добралък” и Дивечовъден участък „Бяла Черква”.

Ловът е традиционно занимание за района, като на територията са регистрирани над 3480 ловци. Всички те са пряко заинтересовани от стопанисването на горите в т.ч. прилагани лесовъдски системи и поддържане на подходяща структура на горите, поддържане на естествена хранителна база за дивеча, поддържане на зони за спокойствие на дивеча и др. Като цяло няма оплаквания от дейността и ръководството на стопанството и местните ловци оценяват взаимодействието си с ДГС в положителна насока. Самото ДГС подпомага ловците участвайки в таксациите, одобряването на графици за лов и борбата с браконьерството. Последното не се счита като съществен проблем за района. Очакванията на ловците и в бъдеще са свързани с подпомагане на дейността по тези направления, както и поддържане на дребно-машабна инфраструктура, заделяне на средства за подхранване и др. макар и възможностите на ДГС в това отношение да стават все по-ограничени предвид и действащата нормативна уредба.

Има оплаквания, че дивечът в близост до дивечовъден участък „Бяла Черква“ е намалял. Съмненията на заинтересованите страни са, че голяма част от дивеча се улавя с капани и се вкарва в самия дивечовъден участък, като тази дейност е особено интензивна и това води до намаляване на дивеча в съседните райони, посещавани от местните ловни дружинки. **Препоръката е ДГС Пловдив да инициира диалог със заинтересованите страни, за да се разсеят съмненията и да се предотврати задълбочаването на проблема.**

2.3.7 ОПАЗВАНЕ НА ГОРИТЕ

Опазването на горските територии от страна на ДГС се осъществява в няколко направления по силата на Закона за горите: предотвратяване и установяване на нарушения. Обект на тази дейност са опазването на териториите от незаконни ползвания и увреждания; спазването на правилата за сеч и другите ползвания от горите; следене за спазването на противопожарните правила и/или предприемане на действия за ограничаване и потушаване на разразили се пожари; следене за появата на болести, вредители и други повреди; опазване на защитените видове животни и растения и следене за спазването на режимите на защитените територии и защитените зони и др. Задължение на служителите на ДГС е при установяване на данни за извършване на

престъпления, свързани с дейностите в горите незабавно да сигнализируют органите на МВР и РДГ - Пловдив и да съдействат за тяхното разкриване. Освен от служители на стопанството, контролът се осъществява и от РДГ – Пловдив чрез мобилни групи.

По общо мнение, проблемът с браконьерството на територията не е сериозен и случаите са ограничени. Положително се оценяват и действията на ДГС в тази насока. Необходимо е да се отбележи обаче, че сред части от местното население битува и мнението, че са налице практики на т.нар. „покровителствано от горските“ браконьерство изразяващо се в най-общия случай с добиване на дървесина над позволените количества за даден обект със знанието на служителите на ДГС. В този смисъл очакванията са за по-стриктен контрол именно относно спазването на правилата за сеч.

Като цяло по оценка на РДГ, стопанствата в района имат известен проблем с компетенцията на персонала от гледна точка съставянето на административните актове. Често те са написани некачествено и е причина да не бъдат уважени от съответните по-горни инстанции. В този смисъл изниква необходимостта от обучения свързани с познаването и прилагането на нормативната уредба, както и за развитието на специфични умения по съставяне на актове.

2.3.8 ПРЕВЕНЦИЯ И БОРБА С ГОРСКИТЕ ПОЖАРИ

Превенцията и борбата с горските пожари е една от социално значимите дейности на ДГС, тъй като за кратко време може да бъде унищожен значителен обществен ресурс, а в някои случаи да бъде засегната сигурността и имуществото на гражданите. **Ролята на ДГС в тази насока се оценява изключително позитивно от обществото, макар и често усилията на служителите на горите за потушаването на даден пожар да остават на по-заден план. Случаите на пожари в района са ограничени.** Налице е План за опазване на горите от пожари съгласуван от специална комисия назначена от Областната служба Пожарна безопасност и защита на населението. Осъществява се денонощно наблюдение на горските територии и има сформирана група за бързо реагиране. От общинските администрации изразяват задоволство от усилията и подкрепата, която ДГС оказва по отношение превенцията и борбата с горските пожари.

Като по-съществени проблеми могат да бъдат определени липсата на достатъчна и в добро състояние горско-пътна мрежа и липсата на адекватни технически средства за борба с пожарите в силно пресечените горски терени, което често затруднява борбата с пожарите и своевременното им локализиране.

2.3.9 РАЗВИТИЕ НА СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ НА ТУРИЗЪМ, СВЪРЗАНИ С ГОРАТА И ДЕЙНОСТТА НА ДГС

ДГС „Пловдив“ е пряко ангажирано в развиването на туристически дейности, като поддържа Почивна станция Горски Кантон-хижа Здравец. Почивната станция се намира в Парк Родопи, на 100 метра източно от основния път между хижа Здравец и курорта Бяла черква. Почивната база е с площ от почти 11 дка, по-голямата част от които са иглолистни масиви, разположена на 1350 м.н.в.

Туристическите обекти и горските територии около тях, част от ДГФ са определени в доклада с горите с висока консервационна стойност на територията на стопанството.

В обхвата на ДГС Пловдив са разположени множество почивни станции, вили и хижи най-вече в района на местността Бяла Черква и в района на емблематичната хижа Здравец. Развива се конен туризъм, пешеходен туризъм, познавателен туризъм, а в зимните месеци и ски туризъм.

При проведените интервюта с представители на туристическия бранш не бяха идентифицирани силно негативни социални въздействия от дейността на ДГС. Необходимо е да се отбележи, че заинтересованите страни отчитат и високо оценяват подкрепата и бързата реакция то страна на ДГС при наличие на паднали дървета върху пътна инфраструктура през зимата и при други форсмажорни обстоятелства.

При все това, от туристическите дружества се споменават случаи (като цяло на територията на РДГ Пловдив) за сеч в близост до чешми и туристически пътеки, както и за случаи на отсичане на дървета с туристическа маркировка. Налице са и по-големи очаквания от страна на заинтересованите, най-вече местните кметове, за една по-активна роля на ДГС в търсенето на партньорства и реализирането на проекти в горски фонд.

Необходимо е ДГС да предприеме по активни мерки за популяризиране на Докладът за ГВКС и да потърси информация от туристическите дружества за допълнителни предложения за обекти/ територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност.

2.3.10 ПОДДЪРЖАНЕ НА РАЗНООБРАЗИЕТО НА ЕКОСИСТЕМИТЕ И ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ В ТЯХ

Територията на ДГС "Пловдив" е богата на биологично разнообразие. Данни за защитените територии/ зони и биологичното разнообразие в стопанството могат да бъдат открити в проучването *„Горите с висока консервационна стойност на територията на ДГС „Пловдив““*.

При проведените интервюта със заинтересованите страни не бяха изтъкнати значими негативни социални ефекти в следствие дейността на ДГС върху биологичното разнообразие. От РИОСВ – Пловдив бяха повдигнати следните въпроси (важат са всички стопанства в района):

- ДГС не изпълняват с необходимата сериозност задълженията си по ЗБР и Закона за лечебните растения във връзка със съставянето на актове за нарушения.
- Само формално и половинчато се спазва Чл. 50 и свързан с него Параграф 3 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗЛР. Разделите „Лечебни растения“ в горскостопанските планове са много кратки и неизчерпателни и като цяло липсва изискващата се *„приблизителна оценка на ресурсите и на възможностите за ползване въз основа на теренни изследвания“*. Липсва добра воля и достатъчно инициативност от страна на стопанствата да се поправят тези пропуски в горскостопанските планове и да се изисква задължително от лесоустроителите да са по-прецизни в работата си в това отношение и лечебните растения да бъдат наистина опазвани (каквато е волята на закона).
- Горскостопанските планове и най-вече предвидените видове сечи за конкретни отдели се променят твърде често и това създава изключително административно натоварване за РИОСВ при екологичната оценка на тези промени. Най-честа причина за исканите промени са неprecizното разписване на плановете.
- Горските и ловните стопанства не съдействат в достатъчна степен на РИОСВ за транспортиране и първа помощ при намиране на ранено или безпомощно животно, което в списъците на ЗБР.

Според неправителствени организации, известен проблем за ДГС (общ за всички стопанства в района) е, че горските служители като цяло не са наясно какви защитени видове се срещат на тяхна територия и не са напълно компетентни по тяхното разпознаване на терен, респ. мерките които следва да бъдат предприети за тяхното опазване.

2.3.11 ОПАЗВАНЕ НА ВОДИТЕ

Водоохранните функции на горите са добре известни сред обществото и ясно се осъзнава, че от адекватното управление/ ползване на горските територии в голяма степен зависи количеството и качеството както на водите за битови нужди така и на тези за напояване. Според местните ВиК дружества, ДГС е наясно със ситуирането на санитароохранителните зони в ДГФ и режимите в тях, последните се спазват, и е налице добра комуникация между двете организации.

Притесненията на местното население са свързани преди всичко със сечите във вододайни зони и в близост до каптажи. Кметовете на населените места са особено чувствителни в това отношение, което налага чрез подходяща комуникация ДГС да поддържа високо ниво на доверие. Препоръчително е кметовете да бъдат уведомявани и консултирани специално, когато е предвидена сеч в или в близост до вододайна зона. При все изтъкнатите притеснения, на този етап не могат да бъдат идентифицирани сериозни негативни социални въздействия от дейността на ДГС в тази насока.

От Басейнова дирекция „Източнореломорски район“ също бе изтъкнато, че сътрудничеството с ДГС по въпросите свързани с управлението на водите е на добро ниво, но би било добре изпращаната информация да бъде в ГИС среда, а не на хартия както до сега.

2.3.12 ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОМИНЪК

Макар и да не е структуроопределящ отрасъл за местните общини, горският сектор създава възможности за заетост и е източник на доходи за не малка част от населението. Налице са различни социални измерения на въпросите свързани със заетостта осигурявана директно от ДГС от една страна и от фирмите подизпълнители от друга, поради което тези измерения за разгледани диференцирано.

ДГС “Пловдив” като работодател

Към началото на 2016 г. ДГС “Пловдив” осигурява директна заетост на 50 човека, като 10-11 човека от тях са заети сезонно в разсадниците. Импиджът на стопанството като работодател е изцяло позитивен обусловено до голяма степен от осигуряването на заплати над средните за района, редовното заплащане, изплащането на социални и здравни осигуровки при това върху цялата заплата, гарантирани привилегии като отпуск и болнични, осигуряването на работно облекло, дърва за горене, дървен материал и др.

Задълженията и отговорностите на служителите са регламентирани в подробно разписани Длъжностни характеристики, осигурени са начални и допълнителни обучения по отношение

изпълнението на конкретните им задължения свързани с правилно провеждане на дейностите, съгласно ЗГ и Горскостопанския план. Горските стражари преминават допълнителен курс за правоспособност за носене на оръжие. Освен началния, се извършва и периодичен инструктаж по безопасност на труда.

Води се строга отчетна документация за всички случаи на трудови злополуки и смърт, с регламентирани компенсации за всеки от тях. През последните години в ДГС “Пловдив” няма случай на сериозни трудови злополуки. Има сключен договор със служба по трудова медицина с оглед осигуряване на необходимите условия за здраве и безопасност на труд и е налице изготвена Оценка на риска за различните позиции.

При проведените интервюта не бе докладвано за случаи на дискриминация (полова, религиозна) и сексуален тормоз.

Горски работници наети от фирмите изпълнители

Основен проблем пред фирмите ангажирани в горскостопанските дейности и най-вече дърводобива е липсата на работна ръка. Често това води до неизпълнение на сключените договори и санкции за фирмите и по всеобщо мнение в съвсем близко бъдеще може да се стигне до компрометиране изпълнението на планираните горскостопански дейности и дори “цялостен колапс на системата”. Очакванията на фирмите за разрешаване проблема е насочен преди всичко към вземането на необходимите мерки на държавно ниво и по-малко към самото ДГС. Причините за липсата на работна ръка могат да се търсят в различни направления, но при всички случаи сегашната ситуация е резултат от комбинираното им действие:

- работата като цяло е тежка и все по-малко са онези, които са готови да жертват личния си комфорт;
- работата е недобре платена, резултат от ниските разценки;
- външни причини като липсата на горски пътища, остарялото оборудване, лоши метеорологични условия често водят да ниска производителност респ. заплащане;
- обектите за работа стават все по-трудни и отдалечени;
- обезлюдяване на много от селата от района и ограничен брой на лицата в трудоспособна възраст.

Друг съществен проблем е квалификацията на работната ръка. Работи се с почти неграмотен контингент, което според собствениците на фирмите води и до неграмотно ползване на гората.

Настоящата система за отдаване на обектите от страна на ДГС не дава дългосрочна сигурност за фирмите изпълнители и те не са склонни да инвестират в своето развитие и най-малко в подобряване на квалификацията на работниците.

Голяма част от наетите работят без договори респ. изплащане на социалните осигуровки, трябва сами да осигуряват оръдията на труда като бензиномоторни триони, гориво за тях, животинска сила за извоз и др. Причината е не само в самите фирми, но и в самите работници, като са налице и абсурдни ситуации, при които работници (главно от ромски произход) отказват сключването на трудови договори, тъй като това автоматически ще ги лиши от социалните плащания за безработица.

Изключителен е и проблемът с осигуряването на безопасността на труда. Голяма част от фирмите не са склонни да инвестират в лични предпазни средства, а тези които предоставят такива срещат трудности с това да накарат работниците да ги използват. При тази ситуация странно изглежда твърдението на фирмите, че трудови злоупотреки в горите няма. В положителен аспект се отбелязват зачестилите проверки на Инспекцията по труда, като на някои от предприемачите вече са били наложени актове за неспазване на трудовото законодателство.

Като проблемна области може да бъде изтъкната и липсата на провеждане на инструктаж по безопасност на труда на персонала на наетите за провеждане на различни дейности от страна на самото ДГС в т.ч. начален и периодичен инструктаж. Тази дейност, към този момент е изцяло оставена на ръководствата на частните фирми и често се подценява, но изискванията на сертификацията налагат проактивна роля на ДГС в този аспект в т.ч. документиране.

С известна тревога се приема стартирания процес по привеждане управлението на горите в съответствие с принципите и критериите на FSC, тъй като това според фирмите ще доведе до допълнителни изисквания към тях и необходимост от инвестиции, които те на този етап няма как да направят (напр. в лични предпазни средства) и това допълнително ще усложни проблема с работната ръка.

По някои други въпроси от имащи отношение към изискванията за сертификацията не бяха констатирани проблеми в т.ч. случаи на нощуване на хора в гората без да са осигурени необходимите битови условия, използването на детски труд и др.

2.3.13 ВЪЗЛАГАНЕ НА ДЕЙНОСТИ В ГОРИТЕ. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ДЪРВОДОБИВНИТЕ ФИРМИ.

Възлагането на дейностите в горските територии в т.ч. залесяване и дърводобив става по силата на специална Наредба, която най-общо следва принципите на свободната конкуренция. По силата на Закона за горите, ДГС може да предостави до една трета от годишното си ползване на дървесина за добив или за преработване на местни фирми, което се оценява положително от последните, макар и да е налице желание за допълнителни гаранции този дял да бъде още по-голям.

Дърводобивните фирми, работещи в района на ДГС „Пловдив“ като цяло гледат позитивно на работата на стопанството, имат добра комуникация със стопанството и основната част от негодуванията им са свързани с изисквания произтичащи от националната нормативна уредба, която ДГС трябва да прилага. Болшинството от фирмите са малки и поставени в условията на свободна конкуренция се чувстват уязвими. По всеобщо мнение в сектора се работи „ден за ден“, като системата на възлагане не им дава необходимата сигурност в по-далечен хоризонт. Това силно ограничава възможностите за инвестиции в нова техника, технологии и квалификация на работната ръка. Работи се с морална остаряла техника и неграмотен контингент, което предопределя ниската производителност на труда, а често и ниското качество на изпълнение на дейностите. В този смисъл очакванията са държавата да подпомогне сектора със субсидии, с които да бъде подобрена най-вече материалната база. Допълнителен утежняващ фактор са ниските разценки за добив определени на държавно ниво.

Основен проблем за фирмите е липсата или лошото състояние на съществуващата горско-пътна мрежа. За поддържането на последната стопанството наема специализирана фирма, но според местните дърводобивни предприемачи се случва фирмата да не реагира достатъчно адекватно. Според тях тази система не позволява оперативно и качествено разрешаване на възникващи проблеми. Понякога фирмите се оказват в положение, при което сами да плащат от джоба си за осигуряването на достъп до даден обект. Обектите стават все по-трудни за работа и фирмите често са в невъзможност да изпълнят заложеното по договор.

Фирмите изразяват недоволство и по отношение на често променящата се нормативна уредба и то в техен ущърб. Така например се оценяват въведените нови изисквания за наличие на GPS система в транспортните средства, позволяваща тяхното следене в реално време, като мярка за ограничаване на незаконния дърводобив. Недоволството е свързано преди всичко с необходимостта от допълнителни инвестиции и увеличаване на произтичащата административна тежест. По подобен начин, с изменението на поднормативната уредба към ЗГ е увеличена плътността (на 60 %) на дървата в 1 м³, а реално тя според фирмите е значително по-малка във

фигурите обявявани на търг. Това на практика според предприемачите означава индиректно увеличаване на цената на дървата.

Предвид на трудностите с фирмите, ДГС съвсем скоро може да се окаже в състояние да не може да изпълнява Горскостопанския си план в частта свързана с ползването.

Сред местните фирми битова и мнението, че бидейки ангажирани в добива на дърва, те изпълняват и социална функция, за което те не се възмездявани.

По време на дискусиите бе поставен въпроса за сертификацията на горите по системата на FSC. Като цяло предприемачите все още не разбират ползите, а само негативите от процеса. Опасенията са свързани преди всичко с допълнително завишаване на изискванията към тях и необходимост от допълнителни инвестиции (напр. за лични предпазни средства), което ще ги постави в още по-трудно положение. В този смисъл, ДГС следва да предприеме по-целенасочени стъпки към разясняване на изискванията за сертифициране и дискутиране на потенциалните проблеми.

2.4 ПРИНОС НА ДГС КЪМ МЕСТНОТО СОЦИАЛНО И ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

Участието в местни инициативи и осигуряването на подкрепа за местната общност под различни форми е важен инструмент за поддържане на комуникацията и повишаване на доверието между ДГС и местната общност. За съжаление с годините активността на ДГС в тази насока намалява и към момента е ограничена. Съществен проблем произтича от изискването на законодателството изразходването на средства от страна на стопанството, да става чрез открити процедури и така, дори да има желание у ръководството, възможността за финансиране на подобни инициативи е лимитирана.

В този смисъл ДГС вижда своят принос към местното развитие в следните направления: предоставяне на дърва за битови нужди (за закупуване по ценоразпис), информиране на обществеността за извършваните дейности, предоставяне на консултации на граждани и други държавни институции по лесовъдски въпроси.

Все пак е необходимо да се отбележи, че за важни природозащитни дати като седмицата на гората и Денят на Земята ДГС дарява фиданки на детски градини, училища, НПО и общини.

2.5 КОМУНИКАЦИЯ МЕЖДУ ДГС И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ. ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ.

По всеобщо мнение комуникацията между заинтересованите страни и ДГС е на добро ниво. Особено положителни в своите оценки в това отношение са представителите на институциите и местните кметове. Все пак е В РДГ, като контролна институция, не са постъпвали оплаквания от местните хора заради отношението на служителите на стопанството.

При все това, част от интервюираните считат, че горските стопанства като цяло, в т.ч. ДГС „Пловдив“, не са достатъчно проактивни и не търсят взаимодействие и комуникация със заинтересованите освен по темите установени от закона. Така например важни въпроси като опасност и превенция на пожари, опазване на дивеча и биоразнообразието, поведение в горите и др. остават недобре застъпени в стратегията на ДГС. Липсва цялостна информационна и медийна политика в тази насока. Допълнителни усилия могат да бъдат отделени и във връзките с НПО сектора, сътрудничеството с който може да повиши имиджа на стопанството, а да доведе и до изпълнение на полезни съвместни проекти.

Друга насока, по която заинтересованите страни и най-вече местните кметове, очакват ДГС да подобри работата си е уведомяването за предстоящи горскостопански дейности в т.ч. сеч (време и място на дърводобива), третиране на територията с химически препарати и др.

Силно препоръчителни са редовни (минимум ежегодни) срещи между ръководството на ДГС и местните кметове за обсъждане на предстоящите през годината горскостопански дейности. В допълнение кметовете трябва да бъдат уведомявани регулярно за предвидените сечи и други дейности в близост до населените места и да им бъде дадена възможност да реагират своевременно в случай, че по тяхно мнение горскостопанските дейности могат да създадат проблем (по отношение на вододайни зони, пътна инфраструктура, проблеми свързани със собствеността и др.) Местното население и власти, фермери, пчелари, билкари, събирачи на гъби, туристически групи и др. трябва да бъдат уведомявани най-малко 2 седмици преди използване на химически препарати в горите.

Бе установено, че ДГС трябва да предприеме и по-активни мерки за популяризиране на докладите за ГВКС и да потърси информация от туристическите дружества, общините и местните кметства за допълнителни предложения за обекти/територии, които да бъдат включени като такива с висока консервационна стойност.

Доказателство за стремежа на ДГС да повиши и поддържа добра комуникация с местните общности и неправителствени организации са инициативите за залесявания в училища в гр. Пловдив по случай важни природозащитни дати. Такива инициативи са провеждани през последните няколко години съвместно със СНЦ Зелени Балкани.

2.6 МЕХАНИЗМИ ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ЕФЕКТИ

За преодоляване на идентифицираните и потенциалните негативни социални въздействия от дейността на ДГС се предвижда прилагането на следните механизми:

Механизъм за провеждане на текущи консултации със засегнатите/ заинтересованите страни

Провеждането на редовни консултации със засегнатите/ заинтересованите страни е от ключово значение за преодоляване на негативните социални въздействия от дейността на ДГС „Пловдив“. В таблицата по-долу са представени начините и сроковете за въвличане на идентифицираните заинтересованите в зависимост от конкретната дейност, за която е определено наличието или потенциалното възникване на негативни социални въздействия в следствие изпълнението ѝ.

Заинтересована/ засегнатата страна	Дейност на ДГС със социално въздействие	Начини и средства за въвличане на заинтересованите страни и намаляване на негативните социални въздействия	Периодичност/ срокове
Служители на ДГС	Изпълнение на планираните мероприятия	Подобряване на уменията на служителите за изпълнение на горскостопанския план и годишните оперативни планове	Ежегодно
	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за персонала на ДГС	Провеждане на начален, периодичен и текущ инструктаж.	Начален инструктаж – при всеки случай на новопостъпил служител Периодичен инструктаж – на всеки 3 месеца

			Текущ инструктаж – преди започване на рисковите дейности
		Предоставяне на лични предпазни средства и специално работно облекло и осигуряване използването им	Ежегоден преглед на наличните лични предпазни средства и специално работно облекло за всеки работник Ежедневен контрол за използване
		Изготвяне/ актуализация на оценка на риска за всички работни позиции	Съгласно изискванията на трудовото законодателство (НАРЕДБА № 5 от 11.05.1999 г. за реда, начина и периодичността на извършване на оценка на риска)
Кметове на общините/ населените места местно население	Предоставяни услуги	Изпращане на информация за услугите, които се предлагат на местното население (извадки от Горскостопанския план; маркиране на дървета за сеч; продажба на дървесина; издаване на разрешителни; туристически услуги и др.)	Ежегодно
	Дърводобив	Предоставяне на информацията за местностите и подотделите, в които е планирано ползване през годината и поставянето и на публично място	Ежегодно след окомплектоване на лесосечния фонд и преди започване на теренната работа
	Осигуряване на дърва за огрев	Комуникация с местните кметове за необходимите количества Предоставяне на информация за	Ежегодно преди началото на отоплителния сезон

		възможностите за ползване на дърва за огрев от местното население по населени места	
		Разясняване на правилата за ползване	
	Паша	Съгласуване на плана за паша с общините и кметовете на населените места	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Достъп до горските ресурси	Уведомяване в случай на въвеждане на ограничения или забрани за достъп до определена горска територия от страна на РДГ	2 седмици преди въвеждане на ограничението/ забраната
	Използване на общинска инфраструктура (в т.ч. от подизпълнителите)	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	Ежегодно
	Наемане на служители/ работници	Уведомяване на местните бюра по труда за свободните работни места и изискванията за образование и квалификация	1 месец преди наемане на нужния персонал
		Уведомяване на	

		местните кметове	
	Дискутиране на възможности за принос на ДГС към местното социално и икономическо развитие	Провеждане на срещи с местните кметове и местни лидери (желателно е участието на представители на ЮЦДП)	Ежегодно
Собственици на съседни имоти	Използване на съседни имоти (пр. за разполагане на временни складове); преминаване през съседни имоти	Писмено регламентиране на предвиденото използване (напр. чрез подписване на споразумения), като се гарантират необходимите компенсации в случай на нанесени щети	2 седмици преди осъществяване на планираната горскостопанска дейност
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Подизпълнители на горскостопанските дейности	Осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд за работниците при всички видове теренни дейности	Изискване от фирмите на: валидна оценка на риска на работните позиции; доказателства за налични лични предпазни средства и специално работно облекло, съответстващо на изискванията за защитно облекло за съответните работни позиции и на броя на работниците, които ще работят по съответния договор Копия от трудови договори на работниците	Като част от всяка тържерна процедура
		Провеждане на начален и текущ инструктаж. Изискване на доказателства за проведен начален/текущ инструктаж от	Начален инструктаж – преди началото на всяка дейност в конкретен обект Текущ инструктаж – веднъж месечно

		страна на фирмата подизпълнител	Доказателства за проведен инструктаж от страна на фирмата – поне веднъж в рамките на изпълнение на договора и/или ежегодно (за дългосрочните договори)
	Възлагане на дейностите	Провеждане на среща с представители на местните фирми за представяне на годишния план на ДГС и обектите за дърводобив	Ежегодно
		Провеждане на среща с представители на подизпълнителите и фирмата, определена за развитие/ поддръжка на горскопътната мрежа за търсене на решения по въпроса с осигуряване на достъп до обектите за дърводобив	Ежегодно
		Своевременно разплащане с подизпълнителите/ освобождаване на внесените гаранции	Съгласно условията на подписаните договори
		Организиране на срещи за разясняване на промени в нормативната уредба	В случай на промени в нормативната уредба
		Инициране на дискусии на ниво ЮЦДП за повишаване на разценките за горскостопанските дейности	Ежегодно
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
Ловни дружинки и Ловнорибарски дружества	Дърводобив	Съгласуване на горскостопанските дейности по време, място и начин на	Преди началото на ловния сезон общо за обектите

		провеждане с лова и опазването на дивеча	Ежеседмично преди ловните излети за всеки конкретен обект
	Използване на химикали и биологични агенти	Изпращане на информация	2 седмици преди използване
	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
Туристически дружества, предприемачи в сферата на туризма	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Дърводобив в близост до туристически обекти	Прилагане на изискванията за стопанисване на ГВКС 6	Текущо
ВиК	Дърводобив	Съгласуване на предвидени обекти за дърводобив попадащи в санитарноохранителните зони, в близост до източници на питейна вода и/или в близост до водопреносна инфраструктура	Ежегодно
Екологични неправителствени организации	Управление на Гори с висока консервационна стойност	Предоставяне на възможност за принос по идентифицирането на нови ГВКС и формулиране на мерки за опазването им чрез обявление на уеб страницата/ изпращане на писма	Текущо
	Опазване на биологичното разнообразие	Ангажиране на НПО в подобряване уменията на персонала на ДГС за	Ежегодно

		разпознаване и опазване за защитени видове	
		Търсене на партньорства за изпълнение на проекти	Текущо

Заб.: В таблицата на са включени взаимодействията на ДГС с различните държавни институции, тъй като те са строго регламентирани в различните закони и социалното въздействие резултат от тези взаимодействия е по-скоро индиректно. Не са включени задълженията на ДГС произтичащи от законодателството. Посочените срокове за минимално допустимите.

Механизъм за разрешаване на спорове

Спор е всеки израз на неудовлетворение от страна на човек или организация, представен като оплакване към горското стопанство по отношение на дейността му и/или съблюдаването на правилата на FSC, и по което се очаква отговор. ДГС следва да разработи и въведе съвкупност от стъпки (процедура) за получаване, регистриране, обработка, проучване и отговор на оплаквания и сигнали, както и за осигуряване на справедливи компенсации в случаите на щети върху собственост и/или човек по отношение на:

- собствеността на горите и земите, правото на ползване или предоставянето на концесии;
- нанесени щети върху собственост на горските работници, случаите на професионални заболявания и трудови злополуки при работа за горското стопанство;
- въздействието на горскостопанските дейности върху местните общности или околната среда.

Процедурата за разрешаване на спорове се разработва с участието на заинтересованите страни като процесът се документира.

Осигуряване на публичност на ключови документи

Във връзка със горската сертификация, ДГС следва да предприеме стъпки по осигуряването на публичност чрез своята уеб страница на:

- процедурите за разрешаване на спорове със засегнати и заинтересовани страни, за подаване на оплаквания и сигнали;
- ангажиментите за недопускане на корупция в т.ч. задължението да не се предлагат или приемат каквито и да било парични или друг тип подкупи;
- писмените документи, отразяващи дългосрочната ангажираност на горското стопанство към принципите и критериите на FSC и свързаните политики и стандарти;

- начините, по които местните общности могат да участват в процеса по планиране на горскостопанските дейности и обекти;
- изготвената Оценка за социалното въздействие от дейността;
- изготвеният Доклад за горите с висока консервационна стойност (с изключение на конфиденциална информация);
- резюме на целите на управление;
- резюме от горскостопанския план (в т. ч. обзорна/тематични карта на горското стопанство) – предоставя се за безплатно за ползване с изключение на конфиденциалната информация;
- резюме на резултатите от провеждания мониторинг (с изключение на конфиденциалната информация).

Подобряване на информираността на заинтересованите страни относно горската сертификация

По време на срещите стана ясно, че информираността на всички заинтересовани страни във връзка с предстоящата сертификация на горите е изключително ниска и има множество конкретни въпроси, свързани с нея особено от страна на дърводобивните фирми.

Това налага своевременно да стартира информационна кампания в региона, чиято основна цел на следва да бъде разясняване на процеса на сертификация – цели и задачи, процедури, продължителност и др. както и на конкретните изисквания на FSC имащи отношение към съответната заинтересована страна. Основен акцент в кампанията трябва да се постави на конкретни, лесно разбираеми и оценими ползи за местното население и всички заинтересовани страни.

3 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

3.1 АКТУАЛИЗИРАНЕ НА СПИСЪКА НА ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ/ ЗАСЕГНАТИТЕ СТРАНИ

Списъкът на заинтересованите/ засегнатите страни от дейността на ДГС страни се актуализира **текущо**. При идентифициране на нови заинтересовани се определят сферите на социално

въздействие, негативните ефекти от конкретни дейности на стопанството и се предписват мерки за неутрализирането/ смекчаването им.

3.2 АКТУАЛИЗАЦИЯ НА СОЦИАЛНАТА ОЦЕНКА

Оценката за социалното въздействие от дейността на ДГС „Пловдив“ се актуализира **на всеки 5 години, както и текущо в случаи на съществени промени** и/или открити проблеми в социално-икономическата обстановка и взаимоотношенията със заинтересованите страни.